

20120752018

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Врз основа на член 67 став 1 точката 1) од Законот за гранична контрола („Службен весник на Република Македонија” бр. 171/10) министерот за внатрешни работи, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ НА ИЗВРШУВАЊЕ НА ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ И ГРАНИЧЕН НАДЗОР (*)

I. ОПШТА ОДРЕДБА

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на извршување на гранични проверки и граничен надзор.

II. НАЧИН НА ИЗВРШУВАЊЕ НА ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ

Член 2

Граничните проверки при влез на територијата на Република Македонија по правило се вршат пред извршувањето на другите видови на контрола, а на излез од територијата на Република Македонија по извршувањето на другите видови на контрола (царинска, фито – санитарна, ветеринарна и друг вид на контрола).

Член 3

Командирот или во негово отсуство помошникот командир, односно раководителот на смена кој е одговорен за граничниот премин распоредува доволен број полициски службеници како и доволно опрема и средства заради извршување на ефективни и ефикасни гранични проверки.

Член 4

Преглед и претрес на превозното сретство, лицето и предметите кои ги носи со себе се врши кога постои:

- сомнение во идентитетот на лицето;
- сомнение во валидноста на патните и друг вид документи;
- сомнение дека лицето пренесува забранети предмети;
- сомнение дека лицето е можен сторител на кривично дело;
- сомнение дека лицето е закана за јавниот ред и мир и правниот поредок;
- сомнение дека лицето претставува закана за националната безбедност, јавната политика и меѓународната безбедност или јавното здравје или
- сомнение дека возилото кое што го управува е предмет на кражба или одземање.

Член 5

Преглед и претрес на лица и возила односно проверки на втора линија, доколку условите го дозволуваат тоа, се врши на однапред определено место надвор од

---

* Со овој правилник се врши усогласување со Регулативата (ЕЗ) бр. 562/2006 на Европскиот парламент и Советот за правилата кои го уредуваат начинот на движењето на лица преку границите (Шенгенски граничен кодекс), од 15.03.2006 година, CELEX бр. 32006R0562

сообраќајните ленти наменети за вршење на минимални и детални гранични проверки (прва линија на проверки).

Член 6

Во случај на попуштање во режимот на гранични проверки, детални гранични проверки се вршат на:

- државјани на трети земји;
- лица за кои постои сомневање во валидноста на нивните патни и друг вид документи без разлика на нивното државјанство;
- лица за кои постои можност да се поврзани со незаконско преминување на државната граница и
- лица што имаат сомнително однесување.

Полицискиот службеник на лицата од ставот 1 на овој член врши задолжителни проверки во стоп листите во соодветните евиденции и електронските бази на податоци и ги внесува потребните податоци за лицето и превозното средство во соодветните евиденции и електронските бази на податоци.

Член 7

Во случај на пропуштање во режимот на гранични проверки, минималните гранични проверки, со цел утврдување на идентитетот на лицето и валидноста на патните документи, се вршат на:

- државјани на Република Македонија и
- лица кои го уживаат правото на Заедницата за слободно движење.

Член 8

На граничните премини, сите сервисни информации и секоја друга особено важна информација се регистрираат рачно или електронски во дневникот за настани.

Информацијата од став 1 на овој член ги содржи следните податоци:

- името и презимето на полицискиот службеник кој е одговорен за граничните проверки (раководител на смена) и имињата на другите полициски службеници од неговата смена;
- секое попуштање во режимот на граничните проверки;
- издавањето визи и други документи на граница;
- лицата кои се приведени и поднесените жалби (за кривични дела и прекршоци);
- лица на кои им е одбиен влез во Република Македонија (основи за одбивање и државјанство);
- безбедносните кодови на штембилите за влез и излез, идентитетот на полициските службеници кои се задолжени со печатите на одреден датум или смена, како и информација која се однесува на изгубени и украдени печати;
- поплаки од лицата кои биле предмет на проверка;
- други особено важни полициски или судски мерки (екстрадиции и сл.);
- статистички податоци за бројот на лица и превозни сретства кои ја преминале државната граница и
- посебни настани.

III. ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ НА КОПНЕНИТЕ ГРАНИЦИ

Гранични проверки во патниот сообраќај

Член 9

Полицискиот службеник кој е на должност на граничниот премин врши ефективни проверки на лицата и превозните средства и обезбедува безбедност и непречен проток на патниот сообраќај.

Граничните проверки, доколку е тоа можно, се вршат од двајца полициски службеници надвор од кабините за гранични проверки.

Член 10

Преглед и претрес на превозните средства се прави кога:

- постојат основи за сомневање дека во внатрешноста на патничкото возило се скриени лица, дрога, експлозивни материи, оружје, радиоактивни материи и други недозволените средства и забранети предмети;
- постојат основи за сомневање дека возачот или патниците од возилото извршиле кривично дело или прекршок;
- покажаните документи за патничкото возило се нецелосни, фалсификувани или невистинити.

Гранични проверки на приватни патнички возила

Член 11

Граничните проверки на лица кои патуваат со приватни патнички возила, се вршат така што едниот полициски службеник ги проверува документите на лицата кои ја преминуваат границата, а другиот полициски службеник во исто време ги надгледува лицата во патничкото возило и го обезбедува службеникот кој врши проверка.

Кога постои сомнение дека патниот документ, возачката дозвола, осигурувањето или документот за регистрација на возилото е фалсификуван, тогаш сите патници го напуштаат патничкото возило, а патничкото возило целосно се претресува.

Активностите од став 2 на овој член, се вршат со секундарна проверка на втората линија.

Гранични проверки на автобуси

Член 12

Граничните проверки на лицата кои ја преминуваат државната граница со автобус по правило се вршат внатре во автобусот, при што треба да се преземат следниве мерки:

- проверката на документи започнува со проверка на возачот на автобусот и водичот на групата, доколку станува збор за организирано патување;
- во случај кога постои сомнение во однос на валидноста на патниот документ, лицето се замолува да го напушти автобусот и да биде подложено на детална контрола.

Член 13

Во случај на густ сообраќај, предност при спроведувањето на граничната проверка имаат патниците од автобусот кој е на редовна линија доколку околностите го дозволуваат тоа.

Додека се проверуваат патните документи на лицата внатре во автобусот, полициските службеници, доколку е тоа можно, користат мобилни електронски уреди, особено за пребарување во базите на податоците во соодветните евиденции и електронските бази на податоци.

Гранични проверки на товарни возила

Член 14

Граничните проверки на товарни возила се вршат во соработка со царинските службеници.

Граничните проверки на товарни возила се вршат на посебна лента за товарни возила, при што може да се користи техничка опрема, како што се: рендген уреди, детектори за јаглерод диоксид, фиберскопи, ендоскопи и слично.

За време на проверките на товарни возила, особено се внимава на товарни возила со контејнери каде можат да се скријат украдени патнички возила, луѓе или опасни материи.

Сите документи за содржината на контејнерот треба да бидат внимателно проверени.

Член 15

Детални гранични проверки на товарни возила се вршат во случај кога:

- царинските пломби се искинати – скршени;
- церадата е оштетена, искината или зашиена;
- постои сомнение дека внатре може да има сокриени луѓе, дрога, експлозивни материи, оружје, радиоактивни материи и други недозволен средства и забранети предмети.

Член 16

Дополнителни гранични проверки на товарни возила се спроведуваат со цел да се утврди:

- способноста на возачот за управување на возилото, работните часови на возачот и осигурувањето;
- габаритот како и максимално дозволената носивост на возилата;
- контролата на присуството на хемиски, биолошки или радиоактивни и други штетни материи.

IV. ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ

Член 17

Раководителот на смена кој е на должност на железничкиот граничен премин ги прибира информациите за распоредот на железничкиот сообраќај и бројот на предвидени патници во возот.

Член 18

Граничните проверки во железничкиот сообраќај се состојат од проверка на:

- персоналот во возот;
- патниците кои патуваат во странство;
- патниците кои доаѓаат од странство, а кои претходно не биле проверени;
- надворешноста на возот.

Член 19

Кога постои сомнение дека во возот има скриено лица или предмети кои се предмет на гранични проверки, возот целосно се претресува.

Член 20

При вршење на граничните проверки на платформата на првата станица на пристигнување или на последната станица пред заминување од територијата на Република Македонија возот се обезбедува со цел да се спречи избегнување на граничните проверки.

Полициските службеници кои вршат гранични проверки се во постојан контакт со полициските службеници кој го обезбедуваат возот.

За време на проверките во возот, на патниците не им се дозволува да се движат низ возот.

Граничните проверки на возот кој пренесува стоки се состојат од проверка на документите на персоналот на возот и преглед на внатрешноста на возот во соработка со царинските службеници.

Член 21

Кога постои ризик од пренесување на експлозивни материјали, при вршење на граничните проверки на возовите кои пренесуваат патници и стоки, полицискиот службеник особено внимава на патниците и предметите.

При вршење на граничните проверки од став 1 на овој член се користат кучиња трагачи и други технички средства.

Граничните проверки не треба да го оддолжуваат закажаното време за заминување на возовите.

Во случај на евентуално одолжување на заминување на возот, веднаш се известува службеникот на железничката станица.

V. ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ НА ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ

Гранични проверки на меѓународните аеродромите

Член 22

Раководителот на смена кој е на должност во аеродромот ги собира сите неопходни информации за распредот на воздушниот сообраќај, со цел да распореди доволен број полициски службеници во согласност со протоколот на патниците.

Предност при граничните проверки на меѓународните аеродроми имаат патниците кои заминуваат од територијата на Република Македонија.

Член 23

При вршење на граничните проверки на воздухопловот кој пристигнал на аеродром во Република Македонија, полицискиот службеник ги обезбедува сите документи кои се однесуваат на лицата кои се депортирани или екстрадирани во Република Македонија согласно ратификуван меѓународен договор од капетанот, односно водачот на воздухопловот.

Документите од ставот 1 на овој член, заедно со лицата од страна на полицискиот службеник се предаваат на раководителот на смена.

Член 24

Граничните проверки по правило се вршат на определено место во патничкиот терминал, односно аеродромската зграда.

По исклучок од ставот 1 на овој член, кога постои ризик за националната безбедност или ризик од илегална миграција, граничните проверки се вршат на излезот пред воздухопловот или на влезот односно излезот од патничкиот терминал.

На систематски гранични проверки подлежат и екипажите на карго летовите.

Член 25

Сите делови на аеродромот се под контрола и надзор преку видео мониторинг и патролирање особено во делот каде патниците се чекираат, пасошката контрола и транзит зоната.

Поради безбедносни причини, секоја багаж кој е оставен од неговиот сопственик или друг оставен сомнителен предмет веднаш се пријавува кај надлежните служби во Министерството за внатрешни работи и службата за безбедност на аеродромот.

Член 26

Во случаи на виша сила или непосредна опасност или по инструкции добиени од надлежната контрола на летот, воздухоплов може да слета на место кое не е граничен премин и без издадено одобрение за слетување.

Воздухопловот од ставот 1 на овој член може да го продолжи летот по извршување на граничните проверки и одобрение од полициските и царинските службеници.

Гранични проверки на патници со посебен статус

Член 27

Како патници со посебен ВИП статус во смисла на овој правилник се подразбираат: шефови на држави и други лица носители на дипломатски или службени пасоши, како и членови на нивните делегации кои претходно писмено се најавени преку Министерството за надворешни работи на надлежните полициски служби на граничниот премин.

Лицата од став 1 на овој член не подлежат на гранични проверки.

Над лицата од став 1 на овој член се вршат безбедносни проверки во посебен простор - ВИП салон на аеродромот, уреден и опремен со потребни технички средства и опрема (ренген уреди, детектори, скенери и слично).

Ако лицата од став 1 на овој член патуваат со воздухоплов на редовна линија за нив важат сите предвидени безбедносни процедури како и за останатите патници од тој лет.

Ако лицата од став 1 на овој член патуваат со специјален воздухоплов вообичаено се вршат предвидените безбедносни процедури.

По исклучок од став 5 на овој член, на писмено барање на капетанот, односно водачот на воздухопловот може да се отстапи од вршење на безбедносните процедури.

Гранични проверки на аеродромите кои немаат статус на меѓународни аеродроми (спортски аеродроми и хелидроми)

Член 28

Ако обемот на сообраќајот е мал, на спортските аеродроми и хелидроми не е потребно постојано присуство на полициските службеници, под услов да постои гаранција дека потребните полициски службеници може навремено да бидат распоредени.

Во случај кога постојаното присуство на полициските службеници на аеродромот не е обезбедено, операторот на аеродромот два часа претходно соодветно ги известува надлежните полициски службеници за пристигнувањето или заминувањето на воздухоплов од или во друга држава.

Гранични проверки на лица од приватни летови

Член 29

На лицата кои поаѓаат или доаѓаат од странство со приватни летови и при тоа застануваат на територијата на Република Македонија, се вршат гранични проверки и се става штембил за влез на општата изјава предвидена со закон.

VI. ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ НА ЕЗЕРСКИОТ СООБРАЌАЈ

Општи правила за гранични проверки на езерскиот сообраќај

Член 30

Полицискиот службеник одговорен за граничниот премин овозможува вршење на ефективни проверки на патниците и екипажот на пловните објекти.

Граничните проверки од став 1 на овој член се темелат на анализите на ризикот, како и на постојаниот и целосен надзор на езерската област.

Член 31

Патниците кои излегуваат на крајбрежјето се предмет на гранични проверки во согласност со општите правила за влез, особено ако проценката на ризиците поврзани со безбедноста и илегалната миграција покажува дека постои потреба да се спроведат детални проверки, како и преглед и претрес.

Член 32

При проценката на безбедносните и миграционите ризици, полициските службеници водат сметка за:

- државјанството на патниците,
- сите расположливи информации за шпедитерската компанија и нејзината одговорност,
- секој извештај за состојбата и релевантни информации кои тие ги поседуваат, како и информации добиени од други држави или соседни земји.

Член 33

Списокот на членовите на екипажот и сите патници на пловниот објект ги содржи следниве информации:

- име и презиме,
- датум на раѓање,
- државјанство,
- број и тип на патен документ, и број на виза доколку е таа потребна за влез на територијата на Република Македонија.

Член 34

Списокот со податоците за членовите на екипажот и патниците се доставува до надлежните полициски службеници најдоцна два часа пред испловувањето на пловниот објект кој сообраќа на редовна меѓународна бродска линија.

Гранични проверки на пловните објекти за крстосување

Член 35

Заповедникот на пловниот објект за крстосување или застапникот на сопственикот или од него овластено физичко или правно лице доставува до надлежната полициска станица маршрута на патувањето и програма на крстосувањето најдоцна до 24 часа пред заминувањето од пристаништето на соседната држава и пристигнувањето на пристаниште на територија на Република Македонија.

Кога пловниот објект за крстосување доаѓа од пристаниште на соседна држава на пристаниште кое се наоѓа на територија на Република Македонија, екипажот и патниците се предмет на гранични проверки при влез врз основа на Списокот на членовите на екипажот и патниците на пловниот објект.

Член 36

Заповедникот на пловниот објект за крстосување или застапникот на сопственикот или од него овластено физичко или правно лице доставува до надлежната полициска станица маршрута на патувањето и програма на крстосувањето, најдоцна до 24 часа пред пловниот објект да го напушти пристаништето кое се наоѓа на територијата на Република Македонија.

Ако маршрутата на патувањето на пловниот објект за крстосување се состои само од пристаништа кои се наоѓаат на територијата на Република Македонија, нема да се вршат гранични проверки, а пловниот објект може да впови во пристаништа кои не се гранични премини.

Кога пловниот објект за крстосување заминува од пристаниште кое се наоѓа на територијата на Република Македонија и плови кон пристаниште кое се наоѓа во соседна држава, екипажот и патниците се предмет на гранични проверки при излез врз основа на Списокот на членовите на екипажот и патниците на пловниот објект.

Гранични проверки на пловни објекти за слободна пловидба

Член 37

Лицата со пловни објекти за слободна пловидба кои доаѓаат од соседна држава или заминуваат кон неа се предмет на гранични проверки и можат да влезат или излезат од територијата на Република Македонија само од пристаништето кое е граничен премин.

По исклучок од ставот 1 на овој член, доколку заради виша сила пловниот објект за слободна пловидба кој пристигнува од соседна држава треба да впови во пристаниште кое не е граничен премин, се известува надлежната полициска станица, како и надлежната капетанија на пристаништето.

Во случајот од став 2 на овој член, граничните проверки на пловните објекти за слободна пловидба се спроведуваат врз основа на проценката за ризиците поврзани со илегална миграција, а особено кога пристаништето е во непосредна близина на територијата на соседната држава.

Член 38

За пловните објекти за слободна пловидба важат општите правила за гранични проверки при што се врши проверка на документот за техничките карактеристики на пловниот објект и списокот на членовите на екипажот и патниците на пловниот објект.

Примерок од документот од став 1 на овој член се доставува и до надлежната капетанија, како и до полициските службеници на надлежната полициска станица за

гранични проверки на пристаништето најдоцна по пристигнувањето односно пред заминувањето на пловниот објект од пристаништето.

Пловниот објект за слободна пловидба треба да поседува примерок од документот од став 1 на овој член се додека е во територијалните води на Република Македонија.

Гранични проверки на крајбрежниот риболов

Член 39

На екипажите на пловните објекти за крајбрежно рибарење регистрирани во Република Македонија, кои секојдневно или најдоцна до 36 часа од нивното заминување се враќаат во пристаништето каде што се регистрирани или во било кое друго пристаниште на територијата на Република Македонија, без запирање во пристаниште на соседна држава не се спроведуваат гранични проверки.

На екипажите на пловните објекти за крајбрежно рибарење кои не се регистрирани во пристаниште на соседна држава се спроведуваат гранични проверки во согласност со општите правила предвидени со закон.

Капетанот на пловниот објект ги известува надлежните полициски службеници за секоја измена на списокот на екипажот и за евентуално присуство на патници на пловниот објект.

Кога постои ризик од илегална миграција, се вршат гранични проверки и физички преглед и претрес на пловниот објект.

VII. ПОСЕБНИ ПРАВИЛА ЗА ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ ЗА ОДРЕДЕНИ КАТЕГОРИИ НА ЛИЦА

Шефови на држави и членови на нивната делегација

Член 40

Шефовите на држави и членовите на нивните делегации за чие што пристигнување и заминување е официјално најавено преку Министерството за надворешни работи до полициските службеници на граничниот премин, не подлежат на гранични проверки.

За непречено преминување на државната граница на шефовите на држави и членовите на нивната делегација им се обезбедува посебна слободна коловозна лента или други соодветни простории (ВИП салон на аеродромите и слично).

Пилоти и членови на нивниот екипаж

Член 41

Сопственикот на пилотска дозвола или сертификат односно потврда за член на екипажот согласно Анекс 9 од Конвенцијата за Цивилна воздушна пловидба од 7.12.1944 година, за време на извршување на своите должности можат:

- да се качуваат и симнуваат од аеродромот на попатно запирање или аеродромот на пристигнување кој се наоѓа на територијата на Република Македонија,

- да престојуваат на територијата на општината во која се наоѓа аеродромот на попатно запирање или аеродромот на пристигнување кој се наоѓа на територијата на Република Македонија,

- да се движат со сите превозни средства од еден до друг аеродром на територијата на Република Македонија со цел да се качат во воздухоплов кој заминува од тој аеродром.

Член 42

Секогаш кога е тоа можно при граничните проверки, предност имаат членовите на екипажот на воздухопловот, кои се проверуваат пред проверките на патниците или на однапред определени блиски локации и места наменети за таа цел.

Ако членовите на екипажот им се добро познати на полициските службеници кои ги вршат граничните проверки, тие можат да бидат предмет на гранични проверки по случаен избор.

Морнари

Член 43

Морнарите можат да влезат на територијата на Република Македонија на пристаништето каде вповил пловниот објект или во соседните општини кои се наоѓаат на крајбрежјето, под услов нивното име да биде наведено на списокот на членови на екипажот на пловниот објект на кој припаѓаат, кој претходно бил доставен за проверка до надлежните органи и да поседуваат документ за идентификација дека се морнари издаден согласно Женевската конвенција од 19 јуни 2003 година (бр. 185), Лондонската конвенција од 9 април 1965 година (ФАЛ Конвенција) и согласно закон, доколку тој документ е признат од страна на Република Македонија.

Согласно проценката на ризиците поврзана со внатрешната безбедност и илегалната миграција, на морнарите им се спроведуваат вообичаените гранични проверки пред симнувањето на крајбрежјето.

Член 44

Морнарите што имаат намера да престојуваат надвор од општините кои се наоѓаат на крајбрежјето во близина на пристаништето, треба да ги исполнуваат општите услови за влез на територијата на Република Македонија согласно закон.

По исклучок од став 1 на овој член, на морнарите може да им биде дозволен влез иако не поседуваат важечка виза за влез во Република Македонија, во следните случаи:

- за качување на пловниот објект кој веќе е усидрен или треба да пристигне во друго пристаниште,
- за транзит во друга земја или враќање во земјата на потекло и
- во итни случаи или при постоење на неопходни околности, како што се болест, отпуштање, или истекување на договор за вработување.

Во случаите од ставот 2 на овој член, на морнатите кои имаат важечка патна исправа, може да им биде издадена виза на граничниот премин.

Носители на дипломатски, официјални или службени пасоши и членови на меѓународни организации

Член 45

Носителите на дипломатски, официјални или службени пасоши издадени од надлежни државни органи, како и носители на исправи и документи издадени од меѓународни организации, кои патуваат по службена должност, може да добијат приоритет во однос на другите патници при граничните проверки.

Лицата од став 1 на овој член, треба да поседуваат виза доколку таа претставува услов за влез во Република Македонија, но од нив нема да се бара доказ дека поседуваат доволно парични средствата за престој на територијата на Република Македонија.

Член 46

Од лицето кое се претставува и се повикува на привелегии, имунитети или исклучоци, полицискиот службеник може да побара доказ за таквиот статус со презентирање на соодветни документи (потврди издадени од акредитираната земја, дипломатски пасош или друг документ).

Ако постојат сомневања за статусот на лицето од став 1 на овој член, полицискиот службеник во случај на итност, може да се обрати до Министерството за надворешни работи.

Член 47

На граничниот премин може да се дозволи влез на акредитираните членови на дипломатските мисии и конзуларните претставништва и членовите на нивните семејства, како и на имателите на дипломатски, официјални или службени пасоши на територијата на Република Македонија, без претходни консултации со надлежни државни органи.

По исклучок од став 1 на овој член, надлежните државни органи се консултираат кога во соодветните евиденции и електронски бази на податоци е доставено предупредување за лицата од ставот 1 на овој член.

Кога постои ризик и оправдано сомневање за недолично однесување или криминална активност на лицата од ставот 1 на овој член, за тоа веднаш треба да се информира Министерството за надворешни работи.

Член 48

Членовите на меѓународни организации кои патуваат по службена должност може да добијат првенство при преминувањето на државната граница и постапувањето за време на граничните проверки, доколку поседуваат документи издадени од страна на меѓународните организации, и тоа:

- пропусница на Обединетите нации која се издава на персоналот на Обединетите нации и помошните агенции според Конвенцијата за привилегии и имунитети на специјализираните агенции донесена од страна на Генералното собрание на Обединетите Нации на 21 ноември 1947 година во Њујорк,

- пропусница на Европската заедница,
- легитимација издаден од страна на Генералниот секретаријат на Советот на Европа,
- пропусница на Европската заедница за атомска енергија (Евроатом),
- документи издадени согласно Договорот меѓу страните во Северно-атлантскиот договор (СОФА) за статусот на нивните сили (воена книшка за идентификација односно армиски идентификациски документ, придружен со патен налог, полномошно или поединечен или колективен налог за движење), како и документи издадени во рамките на Партнерството за мир.

Прекугранични работници

Член 49

Граничните проверки на прекуграничните работници се вршат според општите правила за проверки на лица на граничните премини предвидени со закон.

Прекуграничните работници кои им се добро познати на полициските службеници заради честото преминување на државната граница на истиот граничен премин и за кои не постои предупредување во соодветните евиденции и електронски бази на податоци или востоп листите, подлежат само на повремени гранични проверки за да се утврди дека поседуваат важечка патна исправа, односно соодветен документ за преминување на

границата и дека ги исполнуваат потребните условите за влез односно излез од територијата на Република Македонија.

Деталните гранични проверки, како и преглед и претрес врз прекуграничните работници, се спроведуваат повремено без претходна најава и во различни интервали.

Малолетни лица

Член 50

Малолетните лица што ја преминуваат границата подлежат на исти гранични проверки при влез односно излез, како и полнолетните лица.

При вршењето на граничните проверки се посветува особено внимание на малолетните лица, без оглед на тоа дали тие патуваат со придружба или сами.

Кога малолетното лице е со придружба, полицискиот службеник треба да провери дали придружниците се родители на малолетното лице, особено во случај кога малолетното лице е придружувано од едно полнолетно лице и ако постои сериозна основа за сомневање дека малолетното лице е незаконски одземено од лицето кое е негов родител или законски старател.

Ако малолетното лице не патува со родител, односно старател, лицето кое што го придружува треба да поседува полномоштво издадено од страна на родителите или законскиот старател.

Член 51

Кога малолетното лице е странски државјанин и патува без придружба, се проверува дали малолетното лице поседува одобрение за самостојно патување дадено од родителот односно старателот заверено од надлежен странски орган или дипломатско конзуларно претставништво на Република Македонија во странство.

Иматели на дозволи за локален граничен сообраќај

Член 52

Имателите на дозвола за локален граничен сообраќај издадена врз основа на меѓународен или билатерален договор меѓу Република Македонија и друга соседена држава, подлежат на посебен третман при граничните проверки утврден согласно договорот.

VIII. ГРАНИЧЕН НАДЗОР

Член 53

Секоја полициска станица за граничен надзор изготвува анализа на ризик на локално ниво според критериумите утврдени од страна на Секторот за гранични работи и миграции при Министерството за внатрешни работи.

Според утврдениот степен на ризик:

- се определува потребниот вкупен број на полициски службеници за соодветната полициска станица,
- се планира и организира спроведувањето на граничниот надзор на месечна, неделна и дневна основа и
- се утврдува најкраткото време потребно за пристигнување на местото на настанот.

Член 54

Полициските службеници кои вршат граничен надзор се опремени на начин што овозможува највисок степен на нивна мобилност и комуникативност.

Средствата и опремата треба да бидат прилагодени на спецификите на теренот и временските услови при вршењето на граничниот надзор.

Единиците при вршењето на граничниот надзор треба меѓусебно да соработуваат, како и да соработуваат со надлежните органи од соседните земји.

Член 55

Полициските службеници кои вршат граничен надзор воспоставуваат интензивна и квалитетна соработка со жителите на пограничните области.

Член 56

Граничниот надзор се спроведува со:

- патролирање со подвижни полициски единици, кое може да се изведува без или со превозни средства, и тоа со: патнички возила, теренски возила, моторцикли, моторни санки, патролни чамци и хеликоптери,
- статичен граничен надзор на посебно познати, значајни и осетливи места,
- помош на софистицирани технички средства и опрема,
- комбиниран начин на обезбедување на граничен надзор со: подвижни патроли, статични сили и софистицирани средства и уреди.

Член 57

Одредбите на членовите 7, 8, 20, 26, 28, 33, 35, 36 став 2, 39, 40 став 1, 41, 42, 43, 44 став 1, 45, 46, 47 ставови 1 и 2, 48, 49, 50 и 51 од овој правилник ќе важат до пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 58

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот на извршување на обезбедување на државната граница и на граничната контрола („Службен весник на Република Македонија” бр. 153/10).

Член 59

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр.12.1-35121/1
6 јуни 2012 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.